

Camí a Huambo Gimcana

Intermón
Oxfam

Camí a Huambo

Gimcana

Intermón
Oxfam

Autor: Ferran Polo

Direcció col·lecció: Eva Quintana

Traducció: Fina Marfà

Coordinació de l'autoria: Raquel León

Coordinació de la producció: Elisa Sarsanedas

Il·lustracions: Àngel Sauret

Disseny: Lluís Torres

Segona edició: juliol 2004

© Autoria: Ferran Polo

© Il·lustracions: Àngel Sauret

© Intermón Oxfam

Roger de Llúria, 15. 08010 Barcelona

Tel. 93 482 07 00 • Fax 93 482 07 07 • E-mail: info@IntermonOxfam.org

ISBN: 84-8452-089-7

Dipòsit legal: B-35.121-01

Impressió: Gràfiques Castellbisbal, s.l.

Imprès a Espanya

Està rigorosament prohibida, sense l'autorització escrita dels titulars del "copyright", la reproducció total o parcial d'aquesta obra per qualsevol mitjà o procediment.

Imprès en paper ecològic.

Reflexió posterior

- Recollir a la pissarra, tot parlant-ne, la pluja d'idees i sentiments que el joc ha despertat entre l'alumnat.
- Identificar cada estació del joc amb la realitat de milions de persones.
- Localitzar els llocs on passen aquestes coses.
- Recollir els sentiments que els nens i nenes han experimentat a les diferents fases (por, desconcert, angoixa, alegria, satisfacció, contrarietat, etc.)
- Pensar entre tots algun lema que reculli l'opinió de la classe respecte a aquesta problemàtica. Confeccionar-lo i penjar-lo a la classe.
- Establir alguna actuació que es pugui fer com a grup-classe, per exemple fer-lo conèixer a la resta de la classe (denúncia). O afegir-se a la campanya "Adéu a les armes".

Nota: Les activitats han estat adaptades o extretes de *Alternativa del Juego I y II*.
Font: Seminario de Educación para la Paz, APDH, Los libros de la Catarata, Madrid.

Material necessari

Estació 1	Fitxes retallables adjuntes.
Estació 2	Cartolines per dibuixar.
Estació 3	Dibuix d'un riu al terra amb guix (tres cadires per grup).
Estació 4	Una capsa de cartró grossa, una galleda, una manta, un sac ple de papers.
Estació 5	Banc de gimnàstica o algun aparell semblant que permeti realitzar la prova d'equilibri. També es pot fer amb marques al terra.
Estació 6	Saquets de sorra o de llegums (per a cada alumne), cordill o corda, elements que facin d'obstacle...

Fitxa tècnica

Objectius

1. Identificar les conseqüències de la guerra per a la població civil.
2. Reconèixer conceptes: persones refugiades, persones desplaçades.
3. Descobrir la feina en equip com a mètode en què cada membre aporta al grup diferents habilitats o capacitats.
4. Gaudir de la satisfacció que proporciona vèncer les dificultats d'una manera col·lectiva.

Temporització

Una sessió per al joc.
Una sessió per a la reflexió.

Destinatari

Un grup classe: vint-i-quatre alumnes (vuit grups de tres membres cada un).

Intencionalitat

Aquesta gimcana (o diferents jocs cooperatius enllaçats) intenta reproduir l'èxode al qual es veuen forçats milions d'éssers humans, com una de les conseqüències dels conflictes armats.

El pelegrinatge d'aquestes persones i les proves que han de superar en la realitat no són festives, com les que aquí es proposen, però sí que tenen certa semblança amb aquestes: haver de tirar endavant, sobreviure, recuperar-se, sortir dels carrerons sense sortida, superar els obstacles, cal fer-ho en equip, col·lectivament.

És per això que les proves es basen en jocs cooperatius, on el grup ha de funcionar com un conjunt en el qual cada persona aporta diferents habilitats o capacitats.

És necessari, un cop acabat el joc, fer una reflexió mitjançant les associacions i extrapolacions de les situacions que l'alumnat hagi viscut i establir cert paral·lelisme entre aquestes i les que es veuen obligats a viure els veritables protagonistes.

El sentiment de compassió que ens desperten les persones refugiades i les persones desplaçades pot ser negatiu pel que fa a creixement moral, si no ens motiva a fer, a actuar, ja sigui mitjançant accions de denúncia, de protesta o d'ajuda..

Desenvolupament del joc

ESTACIÓ 1 © KUITO

Situació:

Sou els habitants d'un petit poble, Kuito, d'Angola. És un país amb molts recursos naturals: fusta, minerals, diamants, petroli, pesca, etc. Ja fa temps que persones d'altres països els van prenent.

Tot i que ells són més forts, vosaltres aconseguíu que no us robin aquestes riqueses de la vostra terra. Però ells, per continuar fent el que sempre han fet, provoquen una guerra al vostre país.

La guerra arriba i heu de fugir ràpidament ja que comencen a caure bombes. Agafeu el que podeu. Us heu d'amagar fins que passi la guerra. No sabeu quant de temps us haureu de quedar a les muntanyes.

Acció:

Cada un dels vuit grups, després d'haver sortejat l'ordre de sortida, van passant aïlladament per un lloc on en 20 segons els components del grup han de recollir cinc coses entre les que se'ls presenten. Un cop transcorregut el temps, es queden les que tinguin a les mans.

Les coses seran cartronets amb els dibuixos de: tres llaunes de Coca-cola, un mapa de la zona, un martell, diners, un reproductor de CD amb uns quants discs, un encenedor, tres cantimplores, un televisor, una càmera de vídeo, roba d'abric, cent patacons, plats i coberts, una consola de vídeo, pa, un telèfon mòbil.

ESTACIÓ 2 © LA MUNTANYA

Situació:

Us passeu molts dies fugint. Heu de beure i menjar, us heu d'abrigar, saber on sou i escalfar-vos a la nit. Per tant, necessiteu: pa, roba d'abric, un mapa de la zona i un encenedor.

Acció:

Si porten aquestes cinc coses, poden sobreviure i anar a l'estació 3.
Si els en falta alguna, les han de dibuixar i posar-se a la cua.

ESTACIÓ 3 © EL RIU

Situació:

Heu de travessar un riu. A l'altra riba hi ha un camp de refugiats d'una ONG. Esteu esgotats, teniu fred, gana i set. Heu d'arribar-hi com sigui, però heu de creuar el riu, que és molt cabalós. No hi ha cap pont i no teniu forces per passar-lo nedant.

Acció:

Hi ha tres cadires. Els alumnes han d'enfilar-se a les cadires i travessar el riu. Per fer-ho, els tres membres de cada grup s'enfilen a les dues primeres cadires. Després agafen la cadira lliure i sense baixar se la col·loquen al davant. Avancen i van repetint el mateix fins a arribar a l'altra banda.

ESTACIÓ 4 © EL CAMP DE REFUGIATS

Situació:

Ja fa molt que us esteu al camp de refugiats. Aquí no cauen bombes, però us sentiu com vivint en una presó. La guerra s'està acabant. Voleu tornar al vostre poble, però per fer-ho heu d'anar en grups de dotze persones (quatre grups). Al camp us faciliten eines per tornar a treballar la terra, menjar i beguda per al viatge, roba d'abric i llavors per plantar. Heu de treballar en equip per aconseguir-ho.

Acció:

Els components d'un mateix grup van lligats pels turmells. Els quatre grups estan units per una corda lligada a la cintura (n'hi ha prou amb un de cada grup). Cada grup se situa al vèrtex d'un quadrat imaginari. Davant de cada grup (a un parell de metres), al terra, hi ha una de les quatre coses necessàries per tornar. S'han d'agafar totes en 30 segons.

Quan ja les tenen, es preparen per anar a l'estació 5.

ESTACIÓ 5 © LA TORNADA

Situació:

El viatge de tornada és complicat, però si entre tots us ajudeu, segur que us en sortireu. Heu de fer el viatge posant la màxima atenció possible ja que fora del camí marcat tot és ple de mines antipersona. Si les trepitgeu, podeu morir o perdre les cames. Us hi heu de concentrar.

Acció:

Els dotze de cada grup es col·loquen drets a sobre d'un dels dos bancs correlatius de gimnàstica portant les quatre coses recollides anteriorment. Han d'avançar fins que tots hagin passat per tots els bancs, però per la cua. L'últim passa a la primera posició i així successivament. Si cau algun objecte o algun nen o nena, tornen a començar. També es pot fer amb marques al terra.

ESTACIÓ 6 © DESPLAÇATS

Situació:

Ja heu tornat tots, els vint-i-quatre del grup. Heu de cultivar els camps, però són plens de mines, com el camí. S'haurien de treure, però no teniu les màquines que calen per fer-ho. A més, és massa car. Desminar costa molts diners i vosaltres no en teniu.

Així doncs, no us queda més remei que abandonar les vostres terres, el vostre poble. El nou Govern us cedeix unes terres lluny d'aquí. Us heu de tornar a desplaçar i emportar-vos totes les vostres pertinences.

Una ONG us subministra llavors per cultivar a l'arribada. Molts cops la gent del camp porta les coses damunt del cap. Vosaltres també sou camperols.

Acció:

Cada alumne porta un saquet ple de sorra o de llegums a sobre del cap i no se'l pot tocar; a les mans, hi du alguna cosa que no pesi gaire, però que tingui cert volum. Tots han d'arribar amb el saquet a sobre del cap. Si a algú li cau, no el pot recollir ell mateix, ho ha de fer una altra persona, la qual també li ha de tornar a posar a sobre del cap.

S'hi poden posar obstacles. Cordes a mig metre d'alçada, bancs, cadires, taules, etc.

ESTACIÓ 7 © HEM ARRIBAT A HUAMBO

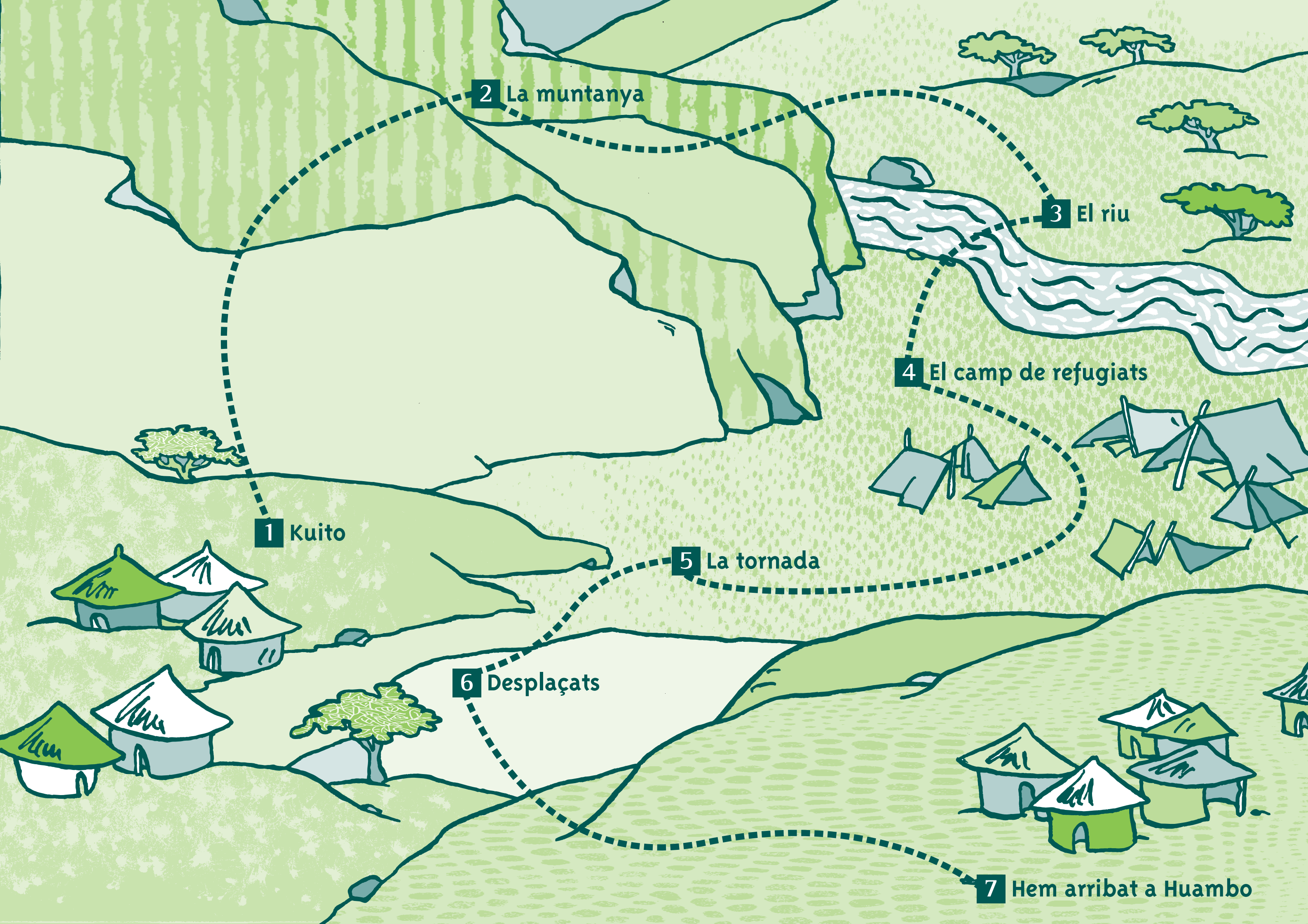
Situació:

Ja heu arribat a la vostra nova casa. Per assolir cert desenvolupament cal que trebal·leu de valent. Heu de reconstruir-ho tot i això vol dir molt d'esforç. Si ho aconseguíu, ja podreu descansar tranquil·lament i tenir una vida digna.

Acció:

El grup forma una fila, un darrere l'altre, i cadascú posa la mà esquerra sobre l'espatlla del del davant, i amb la mà dreta agafa el peu dret del del davant. Quan tots són en aquesta posició, i sense deixar-se anar, el primer ha d'agafar el de la cua i tancar el cercle.

Quan ho aconsegueixen, es deixen anar sense perdre la posició i cadascú ha de seure sobre els genolls del del darrere. Quan tots estan asseguts fent una rotllana, han d'avançar fent una volta sencera: avancen cap al desenvolupament.

2 La muntanya

3 El riu

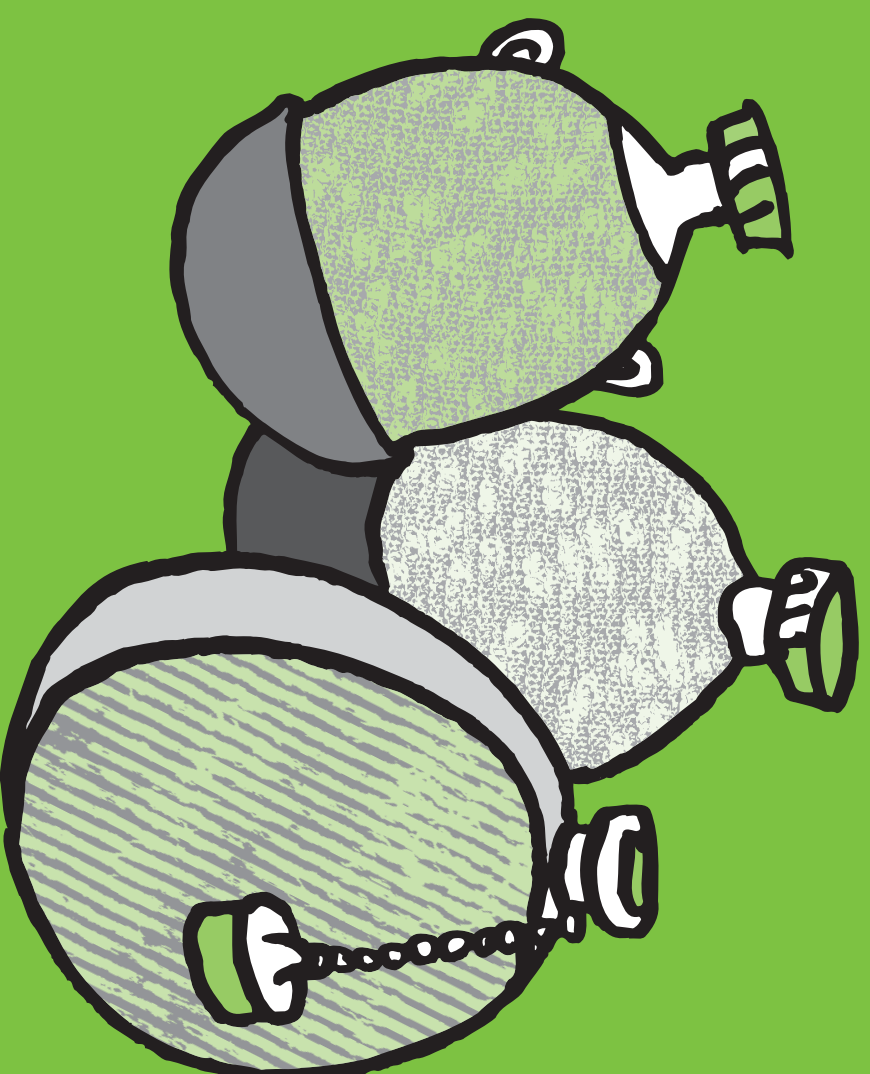
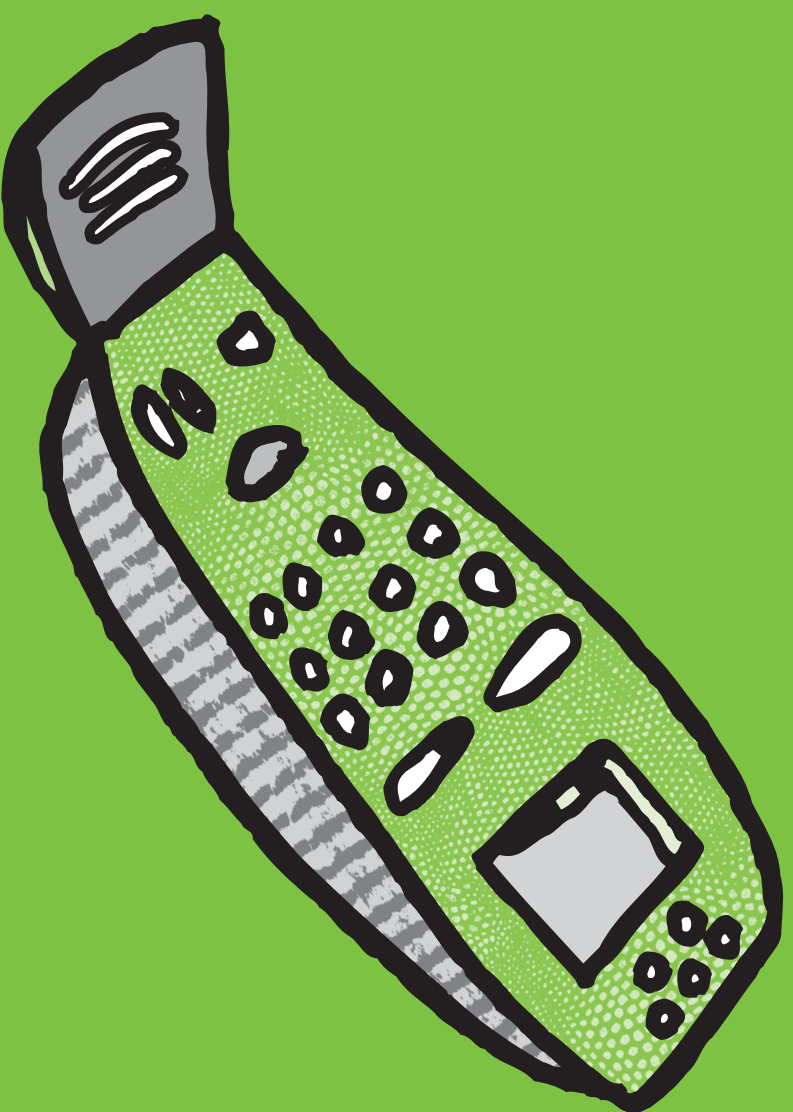
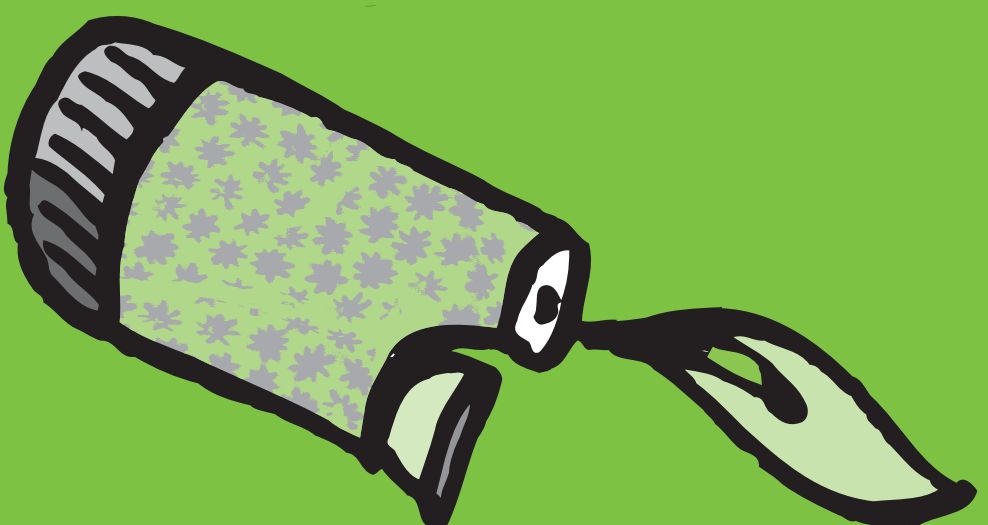
4 El camp de refugiats

1 Kuito

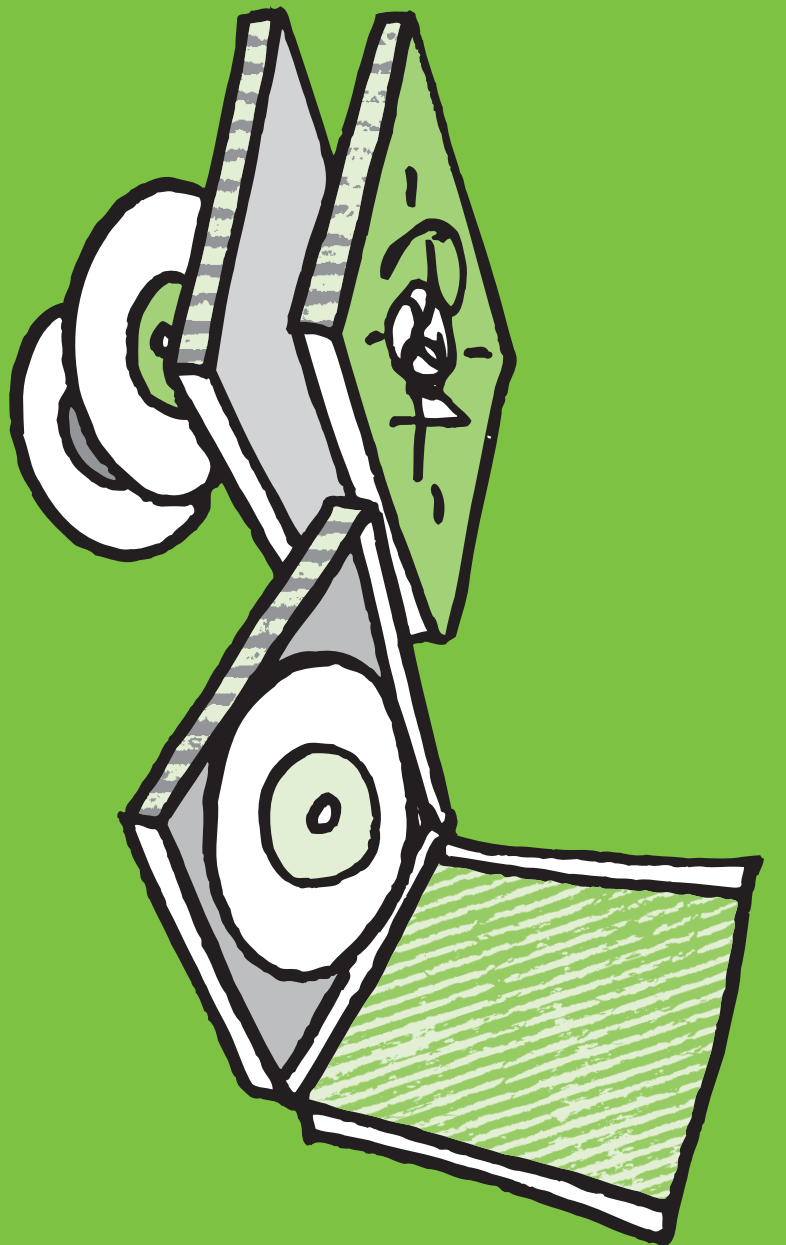
5 La tornada

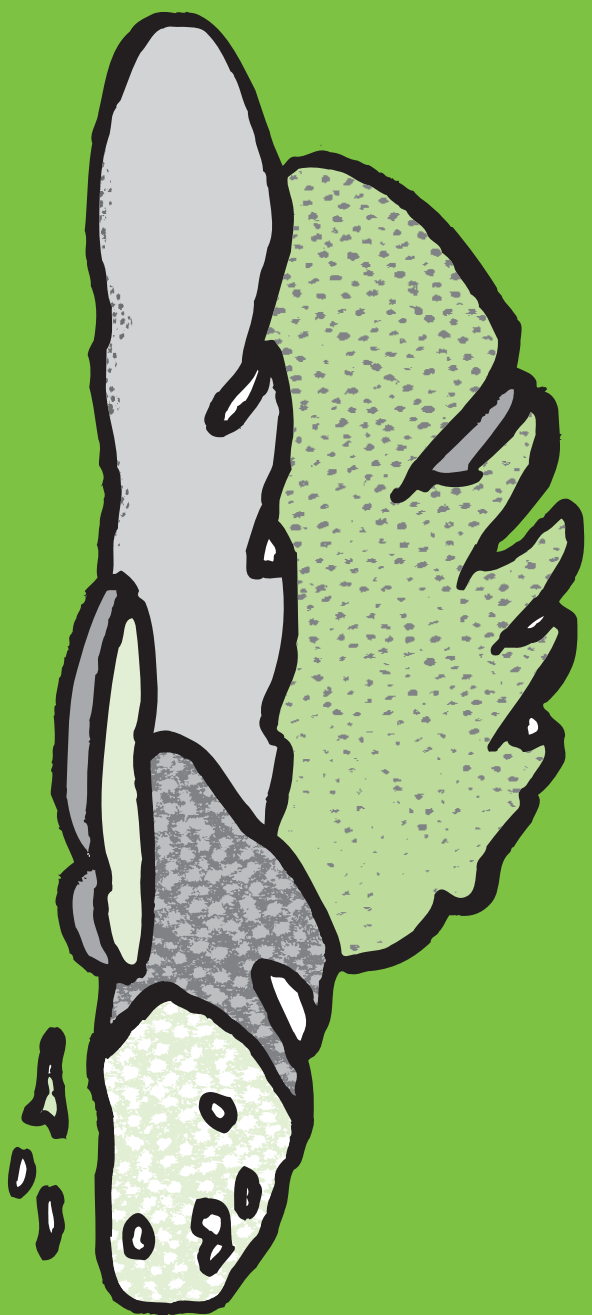
6 Desplaçats

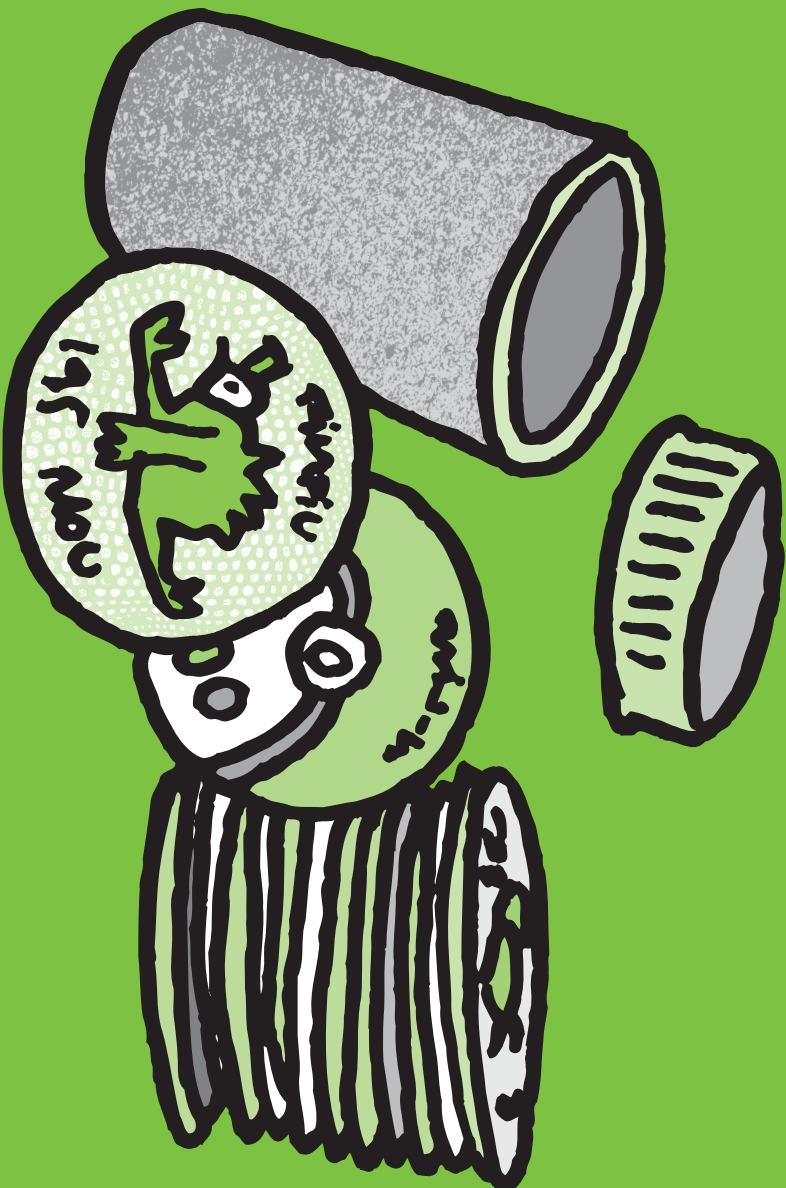
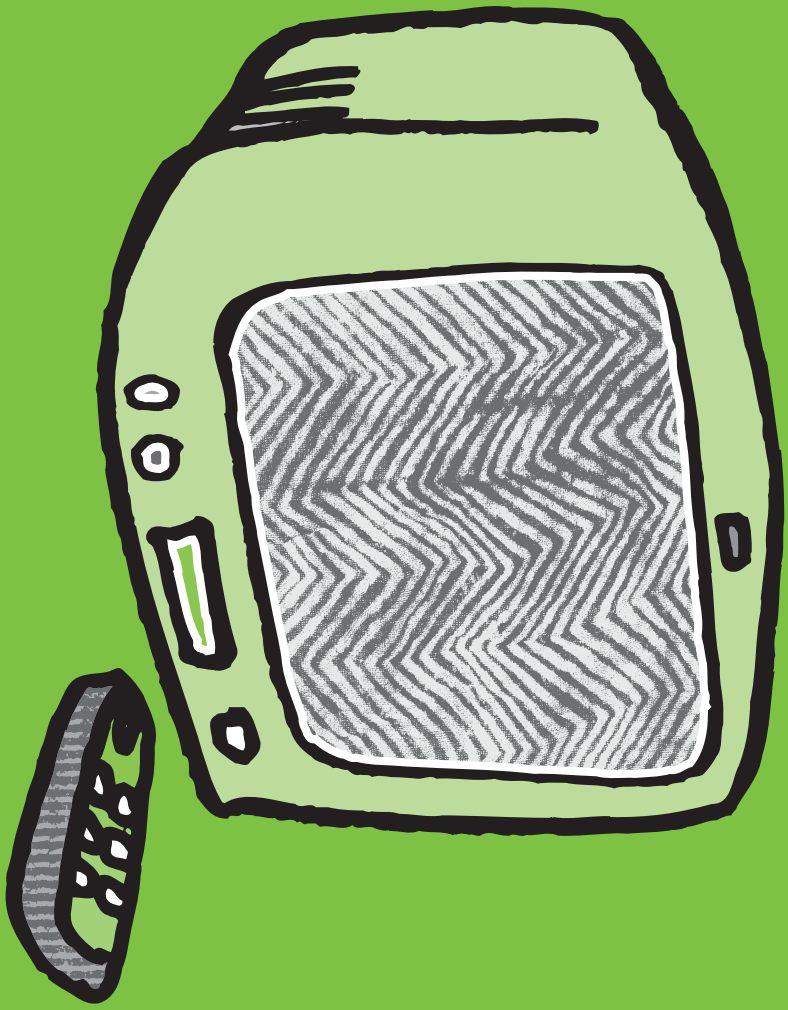
7 Hem arribat a Huambo

Intermon
Oxfam

KUITO

Sou els habitants d'un petit poble, Kuito, d'Angola. És un país amb molts recursos naturals: fusta, minerals, diamants, petroli, pesca, etc. Ja fa temps que persones d'altres països els els van prenent.

Tot i que ells són més forts, vosaltres aconsegiu que no us robin aquestes riqueses de la vostra terra. Però ells, per continuar fent el que sempre han fet, provoquen una guerra al vostre país.

La guerra arriba i heu de fugir ràpidament ja que comencen a caure bombes. Agafeu el que podeu. Us heu d'amagar fins que passi la guerra. No sabeu quant de temps us haureu de quedar a les muntanyes.

LA MUNTANYA

Us passeu molts dies fugint. Heu de beure i menjar, us heu d'abrigar, saber on sou i escalfar-vos a la nit. Per tant, necessiteu: pa, roba d'abric, un mapa de la zona i un encenedor.

EL RIU

Heu de travessar un riu.
A l'altra riba hi ha un camp de refugiats d'una ONG.
Esteu esgotats, teniu fred, gana i set. Heu d'arribar-hi com sigui, però heu de creuar el riu, que és molt cabalós.
No hi ha cap pont i no teniu forces per passar-lo nedant.

EL CAMP DE REFUGIATS

Ja fa molt que us esteu al camp de refugiats. Aquí no cauen bombes, però us sentiu com vivint en una presó. La guerra s'està acabant. Voleu tornar al vostre poble, però per fer-ho heu d'anar en grups de dotze persones (quatre grups).

Al camp us faciliten eines per tornar a treballar la terra, menjar i beguda per al viatge, roba d'abric i llavors per plantar. Heu de treballar en equip per aconseguir-ho.

LA TORNADA

El viatge de tornada és complicat, però si entre tots us ajudeu, segur que us en sortiu. Heu de fer el viatge posant la màxima atenció possible ja que fora del camí marcat tot és ple de mines antipersona. Si les trepitgeu, podeu morir o perdre les cames. Us hi heu de concentrar.

DESPLAÇATS

Ja heu tornat tots, els vint-i-quatre del grup. Heu de cultivar els camps, però són plens de mines, com el camí. S'haurien de treure, però no teniu les màquines que calen per fer-ho. A més, és massa car. Desminar costa molts diners i vosaltres no en teniu.

Així doncs, no us queda més remei que abandonar les vostres terres, el vostre poble. El nou Govern us cedeix unes terres lluny d'aquí. Us heu de tornar a desplaçar i emportar-vos totes les vostres pertinences.

Una ONG us subministra llavors per cultivar a l'arribada. Molts cops la gent del camp porta les coses damunt del cap. Vosaltres també sou camperols.

HEM ARRIBAT A HUAMBO

Ja heu arribat a la vostra nova casa. Per assolir cert desenvolupament cal que treballeu de valent. Heu de reconstruir-ho tot i això vol dir molt d'esforç. Si ho aconsegiu, ja podreu descansar tranquil·lament i tenir una vida digna.

